

Přehled současných možností nefarmakologické podpory pro děti s ADHD a jejich rodiny v České republice

PhDr. Mgr. Petra Dvořáčková, PhDr. Ivana Jůzová, Ph.D., doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky, Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

Článek přibližuje aktuální možnosti nefarmakologické podpory pro děti s poruchou pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) a jejich rodiny v České republice, na které je může praktický lékař v případě potřeby odkázat. Text představuje ucelený výčet opatření využívaných u cílové skupiny zejména v období předškolního a základního vzdělávání. Zmíněna je rovněž oblast sebevzdělávání a svépomoci pro rodiče či zákonné zástupce, která může významně napomoci zvládnání každodenních náročných situací v rodinách dětí s ADHD.

Klíčová slova: ADHD, nefarmakologická intervence, ucelené rozvojové programy pro nácvik koncentrace pozornosti, kognitivně behaviorální terapie, neurofeedback, edukace a podpora rodičů.

Overview of current non-pharmacological support options for children with ADHD and their families in the Czech Republic

This article outlines current non-pharmacological support options for children with attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) and their families in the Czech Republic, to which general practitioners can refer them if needed. It presents comprehensive development programs for attention training, cognitive behavioral therapy, neurofeedback, and support options within the school environment. Attention is also given to self-education and self-help opportunities for parents or legal guardians, which can provide substantial support in managing the everyday challenges daily challenges that families of children with ADHD often face.

Key words: ADHD, non-pharmacological intervention, comprehensive development programs for attention training, cognitive behavioral therapy, neurofeedback, parent education and support.

Úvod

ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou) je neurovývojová porucha, charakteristická přetrvávajícími deficity v oblasti pozornosti, hyperaktivitou a/nebo impulzivitou, které negativně zasahují do každodenního života dítěte a jeho rodiny (1).

První projevy ADHD mohou rodiče znamenávat už v kojeneckém období, kdy se u dětí často projevuje porucha základních biorytmů. Spánek dětí bývá přehozený, ne-

pravidelný, typická je nadměrná dráždivost a plačtivost. Až u 57 % dětí ve věku mezi třemi až čtyřmi lety mohou rodiče pozorovat některé projevy ADHD (25). Stanovení diagnózy v tomto období však může být obtížné, zejména z důvodu velké variability projevů, které jsou ve vývoji považovány za normu (1, 3, 14). Pokud však projevy splňující kritéria pro ADHD přetrvávají alespoň rok, je pravděpodobný dlouhodobý průběh poruchy (25) a z toho vyplývající potřeba podpory

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(4):216-220

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.042>

Článek přijat redakcí: 5. 6. 2025

Článek přijat k tisku: 3. 7. 2025

PhDr. Mgr. Petra Dvořáčková

dvorackova@ped.muni.cz